

STĀVOKLIS SAVIENĪBĀ

2022. GADA RUNA

URZULA FON DER LEIENA

Eiropas Komisijas priekšsēdētāja

#SOTEU

STĀVOKLIS
SAVIENĪBĀ
2022. GADĀ

SAVIENĪBA, KAS KOPĀ IR STIPRĀKA

IEVADS

Priekšsēdētājas kundze!
Cienītās deputātes! Godātie deputāti!
Eiropas iedzīvotāji!

Vēl nekad agrāk šis Parlaments nav apspriedis stāvokli mūsu Savienībā, kad Eiropas teritorijā plosās karš.

Mēs visi atceramies to liktenīgo rītu februāra beigās.

Eiropas iedzīvotāji visā Savienībā pamodās šokā no redzētā. Satriekti, redzot atdzimstoša un nežēlīga jaunuma seju. Sirēnu skaņu un kara iznīcinošās brutalitātes nomākti.

Taču kopš tā brīža *viss kontinents ir solidarizējies.*

Robežšķērsošanas vietās, kur bēgļi rada patvērumu. Mūsu ielās, kas ir pilnas ar Ukrainas karogiem. Klasēs, kur Ukrainas bērni ieguva jaunus draugus.

Kopš tā brīža *Eiropas iedzīvotāji nav ne slēpušies, ne vilcinājušies.*

Viņi rada drosmi rīkoties pareizi.

Un kopš tā brīža *mūsu Savienība kopumā ir bijusi uzdevumu augstumos.*

Pirms piecpadsmit gadiem finanšu krīzes laikā mums bija vajadzīgi gadi, lai rastu noturīgus risinājumus.

Desmit gadus vēlāk, kad sākās globālā pandēmija, mums bija vajadzīgas tikai nedēļas.

Tomēr šogad, tiklīdz Krievijas karaspēks šķērsoja Ukrainas robežu, mūsu reakcija bija vienota, apņēmīga un tūlītēja.

Un mums vajadzētu būt lepnēm par to.

Mēs esam atkal parādījuši Eiropas iekšējo spēku.

Un mums būs vajadzīgs viss šis spēks. Turpmākie mēneši nebūs viegli. Gan ģimenēm, kurām ir grūtības nodrošināt iztiku, gan uzņēmumiem, kuri saskaras ar smagu izvēli par savu nākotni.

Runāsim bez aplinkiem – uz spēles ir likts daudz. Ne tikai Ukrainai, bet arī visai Eiropai un pasaulei kopumā.

Un mēs tiksim pārbaudīti. Mūs pārbaudīs tie, kas vēlas izmantot jebkādu šķelšanos mūsu starpā.

Šis ir ne tikai karš, ko Krievija ir uzsākusi pret Ukrainu.

Tas ir karš pret mūsu enerģētiku, karš pret mūsu ekonomiku, karš pret mūsu vērtībām un karš pret mūsu nākotni.

Autokrātija pret demokrātiju.

Un es atrodos šeit ar pārliecību, ka ar drosmi un solidaritāti Eiropa gūs virsroku un Putins piedzīvos neveiksmi.

DROSME BŪT LĪDZĀS VAROŅIEM

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Šodien drosmei ir savs vārds, un šis vārds ir Ukraina.

Drosmei ir seja – to Ukrainas vīriešu un sieviešu seja, kuri stājas pretī Krievijas agresijai.

Es atceros brīdi invāzijas pirmajās nedēļās. Kad Ukrainas pirmā lēdija Olena Zelenska sapulcināja uzbrucēju nogalināto Ukrainas bērnu vecākus.

Simtiem ģimeņu, kurām karš nekad nebeigsies un kuru dzīve nekad neatjaunosies tāda, kāda tā bija iepriekš.

Mēs redzējam pirmo lēdiju, kas kopā ar dziļi satriektām mātēm un tēviem kokos iekāra mazus zvaniņus – vienu zvaniņu katram kritušajam bērnam.

Tagad zvaniņi vējā zvanīs vienmēr un šā kara nevainīgie upuri vienmēr paliks mūsu atmiņā.

Un šodien viņa ir šeit, kopā ar mums!

Mīļā Olena, bija vajadzīga milzu drosmi, lai stātos pretī Putina nežēlībai.

Taču jūs radāt šo drosmi.

Un ir radusies varoņu nācija.

Šodien Ukraina ir spēcīga, jo vesela valsts ir cīnījusies, citu pēc citas atkarojot ielas un mājas.

Ukraina ir spēcīga, jo tādi cilvēki kā jūsu vīrs, prezidents Zelenskis, ir palikuši Kijivā, lai kopā ar jums, cienījamā pirmā lēdija, un jūsu bērniem vadītu pretošanos.

Jūs esat devuši *drosmi* visai nācijai. Pēdējo dienu laikā mēs esam redzējuši, ka ukraiņu drosme atmaksājas.

**Jūs esat devuši *balsi* savai tautai pasaules arēnā.
Un jūs esat devuši *cerību* mums visiem.**

Tāpēc šodien mēs vēlamies pateikties jums un visiem ukraiņiem.

Slava Eiropas varoņu valstij. *Slava Ukrainai!*

Eiropas solidaritāte ar Ukrainu arī turpmāk būs nesatricināma.

Jau no pirmās dienas Eiropa ir bijusi Ukrainas pusē. Ar ieročiem. Ar līdzekļiem. Ar viesmīlību, uzņemot bēgļus. Un ar visstingrākajām sankcijām, kādas pasaule jebkad ir pieredzējusi.

Krievijas finanšu nozare tikko spēj paviļt dzīvību. Mēs no starptautiskajiem tirgiem esam izslēguši trīs ceturtdaļas Krievijas banku nozares.

Valsti ir pametuši gandrīz tūkstotis starptautisku uzņēmumu.

Salīdzinājumā ar pagājušo gadu automobiļu ražošana samazinājās par trim ceturtdaļām. “Aeroflot” ir apturējis lidojumus, jo vairs nav rezerves daļu. Krievijas militārie spēki izņem mikroshēmas no trauku mazgājamām mašīnām un ledusskapjiem, lai labotu savu militāro tehniku, viņiem ir beigušies pusvadītāji. Krievijas rūpniecība ir sagrauta.

Tieši Kremlis ir nostādījis Krievijas ekonomiku uz atpalcības ceļa.

Tā ir cena par Putina atstātajām nāves un iznīcības pēdām.

Un es vēlos ļoti skaidri uzsvērt, ka sankcijas netiks atceltas.

Šis ir laiks, kad mums jāparāda apņēmība, nevis samiernieciskums.

Tas pats attiecas uz mūsu finansiālo atbalstu Ukrainai.

Līdz šim Eiropas komanda ir sniegusi finansiālu palīdzību vairāk nekā 19 miljardu eiro apmērā.

Un šeit netiek ieskaitīts mūsu militārais atbalsts.

Mēs esam gatavi to darīt ilgstoši.

Ukrainas atjaunošanai būs vajadzīgi milzīgi resursi. Piemēram, Krievijas uzlidojumos ir bojātas vai iznīcinātas vairāk nekā 70 skolas.

Pusmiljons Ukrainas bērnu ir sākuši mācību gadu Eiropas Savienībā. Taču daudziem citiem pašā Ukrainā vienkārši nav klašu, uz kurām doties.

Tāpēc šodien es paziņoju, ka mēs sadarbosimies ar pirmo lēdiju, lai atbalstītu bojāto Ukrainas skolu atjaunošanu. Un tāpēc mēs nodrošināsim 100 miljonus eiro. Jo Ukrainas nākotne sākas tās skolās.

Mēs ne tikai atbalstīsim ar finansējumu, bet arī dosim visas iespējas Ukrainai maksimāli izmantot savu potenciālu.

Ukraina jau ir augošs tehnoloģiju centrs, un tajā atrodas daudzi inovatīvi jauni uzņēmumi.

Tāpēc es vēlos, lai mēs mobilizētu visus mūsu vienotā tirgus spēkus, palīdzot pātrināt izaugsmi un radīt iespējas.

Martā mēs veiksmīgi pieslēdzām Ukrainu savam elektrotīklam. Sākotnēji to bija plānots darīt 2024. gadā. Taču mēs to izdarījām divu nedēļu laikā. Un šodien Ukraina eksportē elektroenerģiju mums. Es vēlos ievērojami paplašināt šo savstarpēji izdevīgo tirdzniecību.

Mēs jau esam atcēluši ievadmaksas nodokļus Ukrainas eksportam uz ES.

Mēs iekļausim Ukrainu Eiropas bezmaksas viesabonēšanas zonā.

Mūsu solidaritātes joslas ir ļoti sekmīgas.

Pamatojoties uz visu iepriekšminēto, Komisija sadarbosies ar Ukrainu, lai nodrošinātu netraucētu piekļuvi vienotajam tirgum. Un otrādi.

Mūsu vienotais tirgus ir viens no Eiropas lielākajiem veiksmes stāstiem. Tagad ir pienācis laiks padarīt to par veiksmes stāstu arī mūsu ukraiņu draugiem.

Tāpēc es šodien dodos uz Kijivu, lai to detalizēti apspriestu ar prezidentu Zelenski.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Viena no šā kara mācībām ir tā, ka mums vajadzēja ieklausīties tajos, kuri pazīst Putinu.

Annā Poljtkovskā un visos tajos Krievijas žurnālistos, kuri atklāja noziegumus un par to samaksāja ar dzīvības cenu.

Mūsu draugos Ukrainā, Moldovā, Gruzijā un opozīcijā Baltkrievijā.

Mums vajadzēja ieklausīties cilvēkos mūsu Savienībā – Polijā, Baltijas valstīs un visā Centrāleiropā un Austrumeiropā.

Gadiem ilgi viņi mums ir teikuši, ka Putins neapstāsies.

Un viņi atbilstoši rīkojās.

Mūsu draugi Baltijas valstīs ir smagi strādājuši, lai izbeigtu savu atkarību no Krievijas. Viņi ir ieguldījuši atjaunīgajos energoresursos, sašķidrinātās dabasgāzes termināļos un starpsavienojumos.

Tas maksā dārgi. Taču atkarībai no Krievijas fosilā kurināmā ir daudz augstāka cena.

Mums ir jāatbrīvojas no šīs atkarības visā Eiropā.

Tāpēc mēs vienojāmies par kopīgu uzglabāšanu. Šobrīd mēs esam sasnieguši 84 %, pārsniedzot nosprausto mērķi.

Diemžēl ar to nepietiks.

Mēs esam diversificējuši piegādes, atsakoties no Krievijas un pievēršoties uzticamiem piegādātājiem. ASV, Norvēģijai, Alžīrijai un citiem.

Pagājušajā gadā Krievijas gāze veidoja 40 % no mūsu gāzes importa. Šobrīd no turienes tiek importēti tikai 9 % cauruļvadu gāzes.

Taču Krievija turpina aktīvi manipulēt ar mūsu enerģijas tirgu. Piegādes vietā tā dod priekšroku gāzes dedzināšanai. Šis tirgus vairs nedarbojas.

Turklāt klimata krīze smagi ietekmē mūsu rēķinus. Karstuma viļņi ir palielinājuši elektroenerģijas pieprasījumu. Sausums aptur hidroelektrostaciju un atomelektrostaciju darbu.

Tā rezultātā gāzes cenas ir pieaugušas vairāk nekā 10 reizes salīdzinājumā ar laiku pirms pandēmijas.

Iztikas nodrošināšana kļūst par satraukuma avotu miljoniem uzņēmumu un mājsaimniecību.

Taču arī ar to Eiropas iedzīvotāji drosmīgi tiek galā.

Keramikas rūpnīcu darbinieki Itālijas centrālajā daļā ir nolēmuši pārceļt savas maiņas agri no rīta, lai izmantotu zemākas enerģijas cenas.

Iedomājieties viņu vidū vecākus, kam mājas jāpamet agri, kamēr bērni vēl guļ, un tas viss kara dēļ, kuru viņi nav izvēlējušies.

Tas ir viens no miljoniem piemēru, kā Eiropas iedzīvotāji piemērojas šai jaunajai realitātei.

Es vēlos, lai mūsu Savienība savus iedzīvotājus izmantotu par piemēru. Pieprasījuma samazināšana maksimumstundu laikā pagarinās apgādi un pazeminās cenas.

Tāpēc mēs ierosinām dalībvalstīm paredzētus pasākumus, lai samazinātu kopējo elektroenerģijas patēriņu.

Tomēr ir vajadzīgs mērķtiecīgāks atbalsts.

Tādām nozarēm kā stikla ražotāji, kuriem ir jāizslēdz savas krāsnis. Vai vienuļajiem vecākiem, kuri saskaras ar vienu biedējošu rēķinu pēc otra.

Atbalsts ir vajadzīgs miljoniem Eiropas iedzīvotāju.

ES dalībvalstis jau ir ieguldījušas miljardiem eiro, lai palīdzētu neaizsargātām māsaimniecībām.

Taču mēs zinām, ka ar to nepietiks.

Tāpēc mēs ierosinām noteikt maksimālo apmēru to uzņēmumu ieņēmumiem, kuri ražo elektroenerģiju ar zemām izmaksām.

Šie uzņēmumi gūst ieņēmumus, kādus tie nekad nav paredzējuši un par kādiem tie nekad nav pat sapņojuši.

Mūsu sociālajā tirgus ekonomikā peļņa ir laba lieta.

Taču šajos laikos nav pareizi saņemt negaidīti rekordlielu peļņu, kas gūta no kara un uz patērētāju rēķina.

Šajos laikos peļņa ir jāsadala un jānovirza tiem, kam tā visvairāk vajadzīga.

Mūsu priekšlikums piesaistīs vairāk nekā 140 miljardus eiro, lai dalībvalstis varētu tieši mazināt triecienu.

Un, tā kā mēs piedzīvojam fosilā kurināmā krīzi, arī fosilā kurināmā nozarei ir īpašs pienākums.

Arī lielākie naftas, gāzes un ogļu uzņēmumi gūst milzīgu peļņu. Tāpēc viņiem ir jāmaksā taisnīga daļa – viņiem ir jādod iemaksa krīzes situācijā.

Šie visi ir ārkārtas un pagaidu pasākumi, pie kuriem mēs strādājam, ieskaitot mūsu diskusijas par cenu griestiem.

Mums ir jāturpina darbs, lai pazeminātu gāzes cenas.

Mums ir jānodrošina mūsu apgādes drošība un vienlaikus jānodrošina mūsu konkurētspēja pasaulē.

Tāpēc mēs kopā ar dalībvalstīm izstrādāsim pasākumu kopumu, kurā tiks ņemts vērā mūsu attiecību ar piegādātājiem īpašais raksturs – sākot ar neuzticamiem piegādātājiem, piemēram, Krieviju, un beidzot ar tādiem uzticamiem draugiem kā Norvēģija.

Esmu vienojusies ar Norvēģijas premjerministru Stēri par darba grupas izveidi. Darba grupas ir sākušas strādāt.

Darba kārtībā ir vēl viens svarīgs temats. Šodien mūsu gāzes tirgus ir ievērojami izmainīties – no galvenokārt cauruļvadu gāzes pārgājis uz aizvien lielākiem sašķidrinātās dabasgāzes apjomiem.

Taču gāzes tirgū lietotais kritērijs – “TTF” – nav pielāgots.

Tāpēc Komisija strādās pie tā, lai izveidotu reprezentatīvāku kritēriju.

Vienlaikus mēs zinām arī to, ka enerģētikas uzņēmumi saskaras ar nopietnām likviditātes problēmām elektroenerģijas nākotnes līgumu tirgos, kuras apdraud mūsu energosistēmas darbību.

Mēs sadarbosimies ar tirgus regulatoriem, lai mazinātu šīs problēmas, grozot noteikumus par nodrošinājumu un veicot pasākumus tekošās dienas cenu svārstīguma ierobežošanai.

Oktobrī mēs grozīsim pagaidu regulējumu par valsts atbalstu, lai ļautu sniegt valsts garantijas, vienlaikus saglabājot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

Tie visi ir pirmie soļi. Tomēr, kamēr mēs risinām tūlītējo krīzi, mums ir arī jālūkojas nākotnē.

Pašreizējā elektroenerģijas tirgus uzbūve, kam pamatā ir izdevīguma secība, vairs nav taisnīgs attiecībā pret patērētājiem.

Viņiem vajadzētu gūt labumu no mazcenas atjaunīgajiem energoresursiem.

Tāpēc mums ir jāatsaista gāzes dominējošā ietekme no elektroenerģijas cenas. Tāpēc mēs veiksīm dziļu un vispusīgu elektroenerģijas tirgus reformu.

Tagad es vēlos uzsvērt kādu būtisku jautājumu. Pirms pusgadsimta, 70. gados, pasaule saskārās ar citu fosilā kurināmā krīzi.

Daži no mums atceras nedēļas nogales bez auto, lai taupītu enerģiju. *Tomēr mēs turpinājām braukt pa to pašu ceļu.*

Mēs neatbrīvojāmies no savas atkarības no naftas. Un vēl sliktāk – fosilais kurināmais pat tika plaši subsidēts.

Tas bija aplami ne tikai attiecībā uz klimatu, bet arī uz mūsu publiskajām finansēm un mūsu neatkarību. *Un mēs par to joprojām maksājam.*

Tikai daži tālredzīgie saprata, ka patiesā problēma ir fosilais kurināmais, nevis tikai tā cena.

To vidū bija mūsu draugi Dānijā.

Kad sākās naftas krīze, Dānija sāka veikt lielas investīcijas vēja enerģijas izmantošanā.

Tā lika pamatus vadošajai lomai pasaulē šajā nozarē un radīja desmitiem tūkstošu jaunu darbvietu.

Šis ir īstais veids, kā tas darāms!

Tas nav tikai ātrs risinājums, bet gan paradigmas maiņa, lēciens nākotnē.

SAGLABĀJAM KURSU UN GATAVOJAMIES NĀKOTNEI

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Labie jaunumi ir tādi, ka tam nepieciešamais transformācijas process jau ir sācies.

Tas notiek Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā, kur dalībvalstis ir ieguldījušas milzu līdzekļus jūrā izvietotos atkrastes vēja parkos.

Tas notiek Sicīlijā, kur vislielākā saules elementu rūpnīca Eiropā drīz sāks ražot visjaunākās paaudzes saules enerģijas paneļus.

Un tas notiek Ziemeļvācijā, kur reģionālajos dzelzceļa maršrutos vilcienus darbina zaļais ūdeņradis.

Ūdeņradis var mainīt spēku samēru Eiropas labā.

Mums jāpanāk, lai šī tirgus niša kļūtu par tirgus masu.

Plānā *REPowerEU* mēs esam divkāršojuši 2030. gadam noteikto mērķi: paredzēts Eiropas Savienībā katru gadu saražot desmit miljonus tonnu atjaunīgā ūdeņraža.

Lai tas izdotos, mums jāizveido ūdeņraža tirgus darbību veicinoša struktūra, lai novērstu investīciju deficītu un nākotnē piedāvājumu salāgotu ar pieprasījumu.

Tāpēc šodien es varu paziņot, ka mēs izveidosim jaunu Eiropas Ūdeņraža banku.

Tā nodrošinās garantijas ūdeņraža iegādēm, šim nolūkam jo īpaši izmantojot Inovāciju fonda līdzekļus.

No tās būs iespējams investēt 3 miljardus eiro, lai palīdzētu izveidot nākotnes ūdeņraža tirgu.

Tādējādi mēs veidosim nākotnes ekonomiku.

Tam ir veltīts mūsu Eiropas zaļais kurss.

Pēdējo mēnešu laikā mēs visi pieredzējām, cik būtisks Eiropai ir zaļais kurss.

2022. gada vasara paliks cilvēku atmiņā. Mēs visi redzējām izžuvušas upes, degošus mežus, ekstremālu karstumu.

Un stāvoklis ir vēl smagāks. Līdz šim Alpu ledāji nodrošināja ārkārtas ūdens rezerves tādām upēm kā Reina vai Rona.

Taču, Eiropas ledājiem kūstot straujāk nekā jebkad agrāk, nākotnē sausuma izpausmes būs daudz skarbākas.

Mums jāsāk nenogurstošs klimatiskās pielāgošanās darbs, lai daba kļūtu par mūsu labāko sabiedroto.

Tāpēc mūsu Savienība centīsies panākt vērienīgu pasaules mēroga nolīgumu par dabas aizsardzību ANO Biodaudzveidības konferencē, kas šogad notiks Monreālā.

To pašu mēs darīsim arī COP27 konferencē Šarm eš Šeihā.

Taču īstermiņā mums ir vajadzīgi arī labāki instrumenti, lai spētu stāties pretī klimata pārmaiņām.

Neviena valsts nespēj viena pati cīnīties pret ekstremāliem laikapstākļiem un to postošajām sekām.

Šovasar ugunsgrēkus Francijā un Vācijā dzēsa lidmašīnas, kas turp bija nosūtītas no Grieķijas, Zviedrijas vai Itālijas.

Taču, šiem notikumiem kļūstot biežākiem un intensīvākiem, Eiropai būs jāpilnveido savas spējas reaģēt.

Tāpēc šodien es paziņoju, ka mēs nākamā gada gaitā divkārt palielināsim ugunsgrēku dzēšanas spējas.

Eiropas Savienība iegādāsies desmit vieglās amfibijlidmašīnas un trīs helikopterus, kas papildinās mūsu gaisa floti.

Tā izpaužas Eiropas solidaritāte.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Pēdējie gadi ir apliecinājuši, cik daudz Eiropa var sasniegt, kad tā ir vienota.

Pēc bezprecedenta pandēmijas mūsu ekonomiskā izlaide rekordīsā laikā spēja atgriezties pirmskrīzes līmenī un pārsniegt to.

Situāciju, kad *vakcīnu nebija vispār*, mēs spējām pavērst uz labo pusi un nodrošināt 4 miljardus devu Eiropas un visas pasaules iedzīvotājiem.

Rekordīsā laikā mēs izveidojām instrumentu *SURE*, lai cilvēki varētu saglabāt darbu pat tad, ja uzņēmumos, kur viņi strādā, darāmais ir aptrūcies.

Atrazdamies visdziļākajā recesijā kopš Otrā pasaules kara, mēs panācām visstraujāko atveseļošanu kopš pēckara atjaunošanas.

Tas bija iespējams tāpēc, ka mēs visi saliedējāmies ap kopīgu atveseļošanas plānu.

NextGenerationEU mūsu ekonomikai deva jaunu elpu.

Šā instrumenta ceļš ir tikai sācies.

Līdz šim dalībvalstīm ir izmaksāti 100 miljardi eiro. Tas nozīmē, ka mūsu ekonomikā vēl ieplūdis pārējie 700 miljardi eiro.

NextGenerationEU garantēs pastāvīgu investīciju plūsmu, kas atbalstīs nodarbinātību un izaugsmi.

Mūsu ekonomikai tas ir liels atspajds. Taču vissvarīgākais ir tas, ka šie līdzekļi nozīmē atjaunotni.

Tas ir finansējums jaunām vējturbīnām un saules enerģijas paneļiem, ātrvilcieniem un energoefektīviem remontiem.

Ideja par *NextGenerationEU* radās pirms gandrīz diviem gadiem, un šis instruments ir tieši tas, kas Eiropai patlaban ir vajadzīgs.

Tāpēc rīkosimies pēc plāna.

Lai nauda nonāk tur, kur tā nepieciešama.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Mūsu bērnu nākotnes vārdā investīcijām ir jābūt ilgtspējīgām un ieguldījumiem jābūt orientētiem uz ilgtspēju.

Mums jāfinansē pārkārtošanās uz digitālu un klimatneitrālu ekonomiku.

Tomēr nav iespējams ignorēt jauno realitāti, kad publiskais parāds palielinās.

Mums ir vajadzīgi fiskālie noteikumi, kas pieļauj stratēģiskas investīcijas, vienlaikus saglabājot fiskālo stabilitāti.

Noteikumi, kas ir piemēroti šīs desmitgades izaicinājumiem.

Oktobrī mēs nāksim klajā ar jaunām idejām par mūsu ekonomikas pārvaldību.

Ļaujiet man piedāvāt nelielu ieskatu pamatprincipos.

Dalībvalstīm būtu jādod elastīgākas iespējas, kā samazināt savu parādu.

Taču vienlaikus būtu vajadzīga lielāka atbildība par kopīgi nosprausto uzdevumu īstenošanu.

Būtu nepieciešami vienkāršāki noteikumi, kurus visi var ievērot.

Mērķis ir atvērt durvis stratēģiskām investīcijām un raisīt tik ļoti nepieciešamo uzticēšanos finanšu tirgiem.

Ieskiešim vēlreiz mūsu kopīgo ceļu uz priekšu.

Brīvākas investīciju iespējas. Stingrāka progresa kontrole.

Lielāka dalībvalstu atbildība. Un labāki rezultāti iedzīvotājiem.

Pienācis laiks no jauna atklāt Māstrihtas līguma garu – stabilitāte var iet tikai roku rokā ar izaugsmi.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Ievirzot ekonomiku šajās sliedēs, mums jāpaļaujas uz sociālās tirgus ekonomikas vērtībām, kas laika gaitā ir sevi apliecinājušas.

Ideja ir vienkārša – Eiropas lielākais spēks slēpjas katrā no mums.

Sociālā tirgus ekonomika mudina mūs visus gūt panākumus, vienlaikus nodrošinot atbalstu sūrākos brīžos, kādi var gadīties ikviena cilvēka dzīvē.

Tā ne tikai atalgo sasniegumus, bet arī garantē aizsardzību. Tā ne tikai paver iespējas, bet arī nosaka robežas.

Šodien tas mums ir vajadzīgs vēl vairāk nekā agrāk.

Tāpēc, ka mūsu sociālās tirgus ekonomikas jauda būs zaļās un digitālās pārkārtošanās dzinējspēks.

Mums ir nepieciešama uzņēmējdarbības vide, kas dod iespējas, darbaspēks ar pieprasītām prasmēm un piekļuve izejmateriāliem, kas vajadzīgi mūsu rūpniecībā.

No tā būs atkarīga mūsu konkurētspēja nākotnē.

Mums jāatbrīvojas no barjerām, kas vēl kavē mazos uzņēmumus.

Tiem jābūt šīs pārveides centrā, jo tie ir Eiropas ilggadējās rūpnieciskās izcilības kodols.

Mazajos uzņēmumos pirmajā vietā allaž ir bijuši darbinieki – pat krīzes laikos un tieši tajos.

Tomēr inflācija un nenoteiktība smagi nomāc šo uzņēmumu nākotnes izredzes.

Tāpēc mēs izvirzīsim priekšlikumu kopumu, kas būs domāts MVU atbalstam.

Viens no tiem būs priekšlikums par vienotiem nodokļu noteikumiem, veicot uzņēmējdarbību Eiropā, – saīsināti *BEFIT*.

Pateicoties tam, Savienībā tiks atvieglota uzņēmējdarbība. Birokrātisko formalitāšu samazināšana nozīmē vieglāku piekļuvi dinamiskam tirgum, kas aptver visu kontinentu.

Mēs grasāmies pārskatīt Maksājumu kavējumu direktīvu, jo nav taisnīgi, ka katrs ceturtais bankrots notiek laikā nesamaksātu rēķinu dēļ.

Miljoniem ģimenes uzņēmumu tas būs kā glābšanas riņķis bangainā jūrā.

Vēl viens izaicinājums Eiropas uzņēmumiem ir personāla trūkums.

Bezdarbnieku skaits ir zemāks nekā jebkad agrāk.

Tas ir labi!

Taču vienlaikus rekordaugsts ir arī neaizpildīto vakanču skaits.

Vai tie būtu kravas automašīnu vadītāji, viesmīļi vai lidostu darbinieki,

slimnieku kopēji, inženieres vai informātikas speciālistes,

mazkvalificēti cilvēki vai augstskolu absolventi – Eiropai ir vajadzīgi itin visi!

Tādēļ mums intensīvāk jāinvestē izglītībā un profesionālajā pilnveidē.

Tāpēc cieši jāsadarbojas ar uzņēmumiem.

Jo tieši uzņēmumi vislabāk zina, kādi speciālisti tiem šodien un rīt būs vajadzīgi.

Mums šīs vajadzības labāk jāsalāgo ar pašu darba meklētāju profesionālās nākotnes mērķiem un vēlmēm.

Turklāt mēs vēlamies mērķtiecīgāk piesaistīt ārvalstu speciālistus, kas stiprinās uzņēmumus, kuros viņi strādās, un Eiropas izaugsmi.

Svarīgs pirmais solis ir panākt, lai Eiropā pilnvērtīgāk un ātrāk atzītu viņu kvalifikāciju.

Eiropai jāklūst pievilcīgākai to cilvēku acīs, kuri ir sava amata meistari un vēlas to likt lietā.

Tāpēc es ierosinu 2023. gadu pasludināt par Eiropas izglītības un galvenokārt jau tālākizglītības gadu.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Treškārt, es vēlētos runāt par mūsu vidusslāni un rūpniecību.

No izejvielu pieejamības ir atkarīgs tas, kā mums veiksies, pārkārtojoties uz ilgtspējīgu un digitālu ekonomiku, – neatkarīgi no tā, vai runa būtu par īpaši pielāgotām virtuālās realitātes mikrosihēmām vai saules elementiem.

Litijs un retzemju metāli drīz būs svarīgāki par naftu un gāzi.

Līdz 2030. gadam mūsu pieprasījums pēc retzemju metāliem piekārsiesies.

Un tā ir laba ziņa!

Tā apliecina, cik strauji tiek īstenots Eiropas zaļais kurss.

Problēma ir tikai tāda, ka pašlaik gandrīz visu tirgu kontrolē viena vienīga valsts.

Mēs nedrīkstam pieļaut atkarības izveidošanos, kā tas bija ar naftu un gāzi.

Šeit savs vārds būs sakāms mūsu tirdzniecības politikai.

Jaunas partnerības palīdz ne tikai nostiprināt mūsu ekonomiku, bet arī globālā mērogā virzīt mūsu intereses un vērtības.

Ar līdzīgi domājošiem partneriem mēs varam nostiprināt darba un vides standartus arī ārpus mūsu robežām.

Tāpēc mums pirmām kārtām jāatjauno attiecības ar šiem partneriem un svarīgiem izaugsmes reģioniem.

Tāpēc es iesniegšu ratifikācijai nolīgumus ar Čīli, Jaunzēlandi un Meksiku.

Mēs arī risinām sarunas ar tādiem nozīmīgiem partneriem kā Austrālija un Indija.

Taču piegāžu nodrošināšana ir tikai pirmais solis.

Tikpat svarīga ir šo metālu apstrāde.

Šobrīd Ķīna kontrolē globālo metālapstrādes rūpniecību. Gandrīz 90 % retzemju metālu un 60 % litija tiek apstrādāti Ķīnā.

Mēs apzināsim stratēģiski svarīgos projektus visā piegādes ķēdē – no ieguves līdz pārstrādei, no apstrādes līdz reciklēšanai. Un jomās, kurās piegādei draud risks, mēs veidosim stratēģiskās rezerves.

Tāpēc šodien es nāku klajā ar Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu aktu.

Mēs zinām, ka šādai pieejai var būt labi rezultāti.

Pirms pieciem gadiem Eiropa iepazīstināja ar Akumulatoru aliansi. Drīz vien divas trešdaļas mums nepieciešamo akumulatoru tiks saražoti Eiropā.

Pērn es paziņoju par Eiropas Mikroshēmu aktu. Tuvākajos mēnešos sāksies pirmās lielās mikroshēmu rūpnīcas celtniecība.

Mums jāturpina šī pieeja, kas ir vainagojusies ar panākumiem.

Tāpēc mēs palielināsim mūsu finansiālo līdzdalību svarīgos projektos visas Eiropas interesēs.

Un nākotnē es rosināšu izveidot jaunu Eiropas Suverenitātes fondu.

Raudzīsimies, lai rūpniecības nākotne tiktu kaldināta Eiropā.

IESTĀJAMIES PAR DEMOKRĀTIJU

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Redzot, kas pašlaik notiek pasaulē, reizēm šķiet, ka agrākā stabilitāte nu ir sākusi izplēnēt.

Par to savā ziņā atgādināja karalienes Elizabetes II aiziešana mūžībā pagājušajā nedēļā.

Viņa ir leģendāra!

Pēdējo 70 gadu trausmajos notikumos, kas mainīja visu pasauli, viņa bija kā nemainīga vērtība.

Stoiska un nesatricināma savā sūtībā.

Viņai vienmēr atradās īstajam brīdim vispiemērotākie vārdi.

No uzrunas karā evakuētajām personām 1940. gadā līdz vēsturiskajai runai pandēmijas laikā.

Viņa spēja uzrunāt ne tikai savas nācijas sirdi, bet arī pasaules dvēseli.

Kad domāju par situāciju, kurā atrodamies šodien, manī vēl aizvien atbalsojas vārdi, ko viņa sacīja pandēmijas zenītā.

Viņa teica: “Mums izdosies – un šī izdošanās piederēs ikvienam no mums.”

Viņa mums vienmēr atgādināja, ka nākotne tiek celta uz jaunām idejām un sakņojas mūsu senākajās vērtībās.

Kopš Otrā pasaules kara beigām mēs esam tiekušies pēc demokrātijas un tiesiskuma.

Visas pasaules tautas kopā izveidoja starptautisko sistēmu, kas iestājās par mieru un drošību, tiesiskumu un ekonomikas attīstību.

Šodien pret to ir vērsti Krievijas raķešu lādiņi.

Tas, ko redzējām Bučas ielās, nodedzinātajos labības laukos un tagad pie Ukrainas lielākās atomelektrostacijas vārtiem, nav tikai starptautisko noteikumu pārkāpums.

Tas ir apzināts mēģinājums no šiem noteikumiem atteikties pavisam.

Pasaules politikā tas ir pavērsiena punkts, kas aicina pārdomāt mūsu ārpolitikas programmu.

Ir pienācis laiks ieguldīt spēcīgākā demokrātijā.

Šis darbs sāksies ar līdzīgi domājošu partneru kodolu – mūsu draugiem katrā demokrātiskajā nācijā visā pasaulē.

Mums ir līdzīgs skatījums uz pasauli. Un mums būtu jāapvieno savs kolektīvais spēks pasaules labuma veidošanas vārdā.

Mums būtu jātiecas paplašināt šo demokrātijas kodolu. Pirmais, ko varam darīt, ir padziļināt saiknes un nostiprināt demokrātiskās sistēmas mūsu kontinentā.

Tas sākas ar valstīm, kas jau ir ceļā uz mūsu Savienību.

Mums tās jāatbalsta katrā šā ceļa posmā.

Jo ceļš uz spēcīgu demokrātiju ir tas pats ceļš, kas ved uz mūsu Savienību.

Tāpēc es vēlos, lai Rietumbalkānu, Ukrainas, Moldovas un Gruzijas iedzīvotāji zinātu:

jūs esat daļa no mūsu ģimenes, jūsu nākotne ir mūsu Savienībā, un bez jums tā nav pilnīga!

Mēs arī redzējām, ka jāpasniedz roka Eiropas valstīm ne tikai saistībā ar pievienošanās procesu.

Tāpēc es atbalstu aicinājumu izveidot Eiropas politisko kopienu, un mēs ar šīm idejām iepazīstināsim Eiropadomi.

Taču mūsu nākotne ir atkarīga arī no tā, vai spēsim darbā iesaistīt arī pārējos, kas vēl nepieder pie demokrātisko partneru pamatkodola.

Tuvas un tālas valstis ir ieinteresētas ar mums sadarboties, lai risinātu šā gadsimta lielos problēmjaudājumus, piemēram, klimata pārmaiņas un digitalizāciju.

Tāda bija galvenā doma, veidojot investīciju plānu *Global Gateway*, par kuru es tepat paziņoju pirms gada.

Tas jau dod rezultātus uz vietas.

Kopā ar Āfrikas partneriem mēs ceļam divas rūpnīcas Ruandā un Senegālā, kurās tiks izgatavotas mRNS vakcīnas.

Tās tiks ražotas Āfrikā pašas Āfrikas vajadzībām, izmantojot pasaules līmeņa tehnoloģijas.

Un tagad mēs šo pieeju atkārtojam Latīņamerikā, kur tā ir daļa no plašākas iesaistes stratēģijas.

Tam ir nepieciešamas investīcijas globālā mērogā.

Tāpēc mēs rīkosimies kopā ar mūsu draugiem ASV un citiem G7 partneriem, lai to padarītu par realitāti.

Uz šādas nots es un prezidents Baidens sasauksim līderu sanākumi, lai izskatītu un izziņotu īstenošanas projektus.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Tā ir daļa no mūsu darba, kas veltīts mūsu valstu demokrātijas stiprināšanai.

Taču nevajadzētu piemirst par ārvalstu autokrātiem, kas vēršas pret mūsu valstīm.

Ārvalstu veidojumi piešķir finansējumu struktūrām, kas grauj mūsu vērtības.

To izplatītā dezinformācija no interneta ir pārcēlusies uz augstskolu auditorijām.

Šogad Amsterdamas Universitāte aizvēra šķietami neatkarīgu pētniecības centru, kuru patiesībā finansēja Ķīnas struktūras. Centrs publicēja apšaubāmus "pētījumus" par cilvēktiesībām, kuros pierādījumi par uiguru piespiedu darba nometnēm tika noraidīti kā nepamatotas baumas.

Šādi meli ir kā inde mūsu demokrātijai.

Padomājiet: mēs ieviesām tiesību aktus, kas paredz izvērtēt, vai ārvalstu tiešās investīcijas Eiropas uzņēmumos raisa bažas drošības apsvērumu dēļ.

Ja mēs šādi rīkojamies ekonomikā, vai to pašu principu nevajadzētu attiecināt uz mūsu vērtībām?

Mums jāspēj sevi labāk pasargāt no kaitnieciskas iejaukšanās.

Tāpēc mēs nāksim klajā ar Demokrātijas aizsardzības paketi.

Tā palīdzēs atklāt slēptus ārvalstu ietekmes mēģinājumus un apšaubāmus finansējuma avotus.

Mēs nepieļausim, ka autokrātiskas sistēmas ar Trojas zirga paņēmieniem uzbrūk mūsu valstu demokrātijai no iekšpuses.

Mūsu kontinents vairāk nekā 70 gadus ir gājis demokrātijas virzienā. Taču nav garantijas, ka šajā garajā ceļā sasniegtais būs noturīgs.

Daudzi no mums demokrātiju pārāk ilgi ir uzskatījuši par pašsaprotamu vērtību. Īpaši tie, kuri – tāpat kā es – nekad nav pieredzējuši, ko nozīmē dzīvot autoritāra režīma jūgā.

Šodien mēs visi redzam, ka par demokrātiju mums jācīnās. Katru dienu.

Mums tā jāaizsargā gan pret ārējo apdraudējumu, gan pret kaitēm, kas to grauž no iekšpuses.

Aizsargāt tiesiskumu ir manis vadītās Komisijas pienākums un viscēlākais uzdevums.

Vēlos uzsvērt: mēs arī turpmāk uzstāsim, ka tiesu varai jābūt neatkarīgai.

Un mēs aizsargāsim Savienības budžetu, izmantojot tiesiskuma nosacījumu mehānismu.

Šodien es gribētu sīkāk runāt par korupciju visās tās izpausmes formās. Par ārvalstu aģentiem, kuri mēģina ietekmēt mūsu politisko sistēmu. Par šaubīgiem uzņēmumiem vai fondiem, kas krāpjas ar valsts naudu.

Ja vēlamies izklausīties ticami, kad kandidātvalstīm prasām nostiprināt to demokrātisko iekārtu, mums jāizskauž korupcija arī pašu mājās.

Tāpēc nākamgad Komisija atjauninās tiesisko regulējumu par korupcijas apkarošanu.

Mēs ieviesīsim stingrākus standartus ne tikai attiecībā uz tādiem klasiskiem pārkāpumiem kā kukuļdošana, bet arī par nelikumīgu iedzīvošanos mantā, tirgošanos ar ietekmi un varas ļaunprātīgu izmantošanu.

Turklāt mēs ierosināsim iekļaut korupciju cilvēktiesību sankciju režīmā – tas ir jauns instruments mūsu vērtību aizsardzībai ārzemēs.

Korupcija grauž uzticēšanos mūsu institūcijām. Tāpēc mums pret to jācīnās, visā pilnībā izmantojot likuma bardzību.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Mūsu Savienības dibinātāji tikai vēlējās ielikt demokrātijas pamatus.

Viņi bija iecerējuši, ka šo darbu pabeigs nākamās paaudzes.

“Demokrātija nav izgājusi no modes, bet tai ir jāatjaunojas, lai turpinātu uzlabot cilvēku dzīvi.”

Šos vārdus ir teicis Dāvids Sasoli – dižens eiropietis, kuru mēs pieminam vēl šodien.

Dāvids Sasoli uzskatīja, ka Eiropai vienmēr būtu jāraugās pēc jauniem apvēršņiem.

Šajos grūtajos laikos esam sākuši saprast, kādi šie jaunie apvēršņi varētu būt.

Drosmīgāka Savienība.

Grūtā brīdī tuvāka iedzīvotājiem.

Pašapzinīgāka, reaģējot uz vēsturiskiem izaicinājumiem un Eiropas iedzīvotāju ikdienas raizēm. Un līdzās esoša, viņiem sastopoties ar dzīves lielajiem pārbaudījumiem.

Tāpēc tik liela nozīme bija konferencei par Eiropas nākotni.

Tas bija ieskats atšķirīgā iedzīvotāju iesaistē, kas neaprobežojas tikai ar vēlēšanām.

Eiropa ir ieklausījies savu iedzīvotāju viedoklī, un tagad ir pienākusi mūsu kārta rīkoties.

Eiropas pilsoņu paneldiskusijas, kas bija viens no centrālajiem konferences elementiem, tagad kļūs par mūsu demokrātiskās dzīves regulāru ikdienu.

Nodomu vēstulē, ko es šodien nosūtīju Parlamenta priekšsēdētājam Metsolai un Čehijas premjerministram Fialam, esmu ieskicējusi vairākus nākošajam gadam plānotus priekšlikumus, kas izriet no konferences secinājumiem.

Starp tiem, piemēram, ir jauna iniciatīva par garīgo veselību.

Mums vajadzētu labāk rūpēties citam par citu. Daudziem, kas izjūt trauksmi un apjukumu, izšķiroša nozīme būtu piemērota atbalsta pieejamībai par samērīgu cenu.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Demokrātiskajām institūcijām ir pastāvīgi jāiegūst un jāatgūst iedzīvotāju uzticēšanās.

Sastopoties ar jaunajiem, vēstures mestajiem izaicinājumiem, mums jābūt uzdevumu augstumos.

Tāpat kā Eiropas iedzīvotājiem, kad pie viņu namdurvīm klauvēja miljoniem Ukrainas bēgļu.

Tā ir Eiropa savā labākajā izpausmē.

Apņēmības un solidaritātes savienība.

Taču mūsu diskusijās par migrāciju vēl aizvien nav vērojama nedz apņēmība, nedz solidaritāte.

Ukrainas bēgļu uzņemšana nedrīkst būt izņēmuma pasākums. Tā var būt paraugs turpmākai rīcībai.

Mums ir vajadzīgas taisnīgas un skaidras procedūras, krīzes situācijai piemērota un strauji aktivizējama sistēma, kā arī pastāvīgs un juridiski saistošs mehānisms, kas nodrošina solidaritāti.

Vienlaikus mums reāli jākontrolē ārējās robežas, ievērojot pamattiesības.

Es vēlos Eiropu, kas migrāciju pārvalda ar cieņu.

Eiropu, kurā visas dalībvalstis uzņemas atbildību par kopīgiem problēmjasutājumiem.

Tādu Eiropu, kura pauž solidaritāti ar visām dalībvalstīm.

Mēs esam guvuši panākumus ar paktu, tagad mums ir ceļvedis. Un nu mums ir vajadzīga atbilstoša politiskā griba.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Pirms trim nedēļām man bija neticama iespēja piebiedroties 1500 jauniešiem no visas Eiropas un pasaules, kuri bija sapulcējušies Tezē.

Viņiem ir dažādi uzskati un dažāda izcelsme, viņi nāk no dažādām valstīm un runā dažādās valodās.

Tomēr kaut kas viņus vieno.

Viņiem ir kopīgas vērtības un ideāli.

Viņi tic šīm vērtībām.

Viņi ir kvēli pārliecināti par ideju, kas ir lielāka par viņiem pašiem.

Šī ir ne tikai sapņotāju, bet arī sapņu īstenotāju paaudze.

Pagājušā gada runā par stāvokli Savienībā es jums teicu, ka gribētu, lai Eiropa vairāk līdzinātos šiem jauniešiem.

Mums par viņu centieniem būtu jāatceras it visā, ko darām.

Un tam būtu jāatvēr vieta mūsu dibināšanas līgumos.

Katru mūsu Savienības rīcību vajadzētu iedvesmot pavisam vienkāršam principam.

Proti, mēs nedrīkstam kaitēt savu bērnu nākotnei.

Mums aiz sevis šī pasaule būtu jāatstāj kā labāka vieta nākamajai paaudzei.

Un tāpēc, cienītās deputātes un godātie deputāti, es domāju, ka pienācis laiks Līgumos nostiprināt paaudžu solidaritātes principu.

Ir pienācis laiks atjaunot Eiropas solījumu.

Un mums jāraugās, lai mēs rīkotos labāk un lemtu labāk.

Daži varbūt teiks, ka šis nav īstais brīdis. Tomēr, ja esam nopietni nolēmuši sagatavoties nākotnes pasaulei, mums jāspēj rīkoties jomās, kas cilvēkiem ir visnozīmīgākās.

Ja mēs nopietni domājam par plašāku savienību, mums nopietni jāpadomā arī par reformām.

Tāpēc es domāju, ka ir pienācis brīdis Eiropas Konventam, kā jau ir aicinājis Eiropas Parlaments.

SECINĀJUMS

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Runā, ka gaisma visspožāk spīd tieši tumsā.

Par to pārliecinājās sievietes un bērni, kas bēga no Krievijas mestajām bumbām.

Viņi devās bēgļu gaitās projām no savas kara plosītās valsts, bēdādamies par to, ko atstājuši aiz sevis, un baiļodamies par to, ko nesīs nākotne.

Taču viņus sagaidīja ar atplestām rokām. Daudzi līdzcilvēki, kā Magdalēna un Agņeška. Divas jaunas un nesavtīgas sievietes no Polijas.

Uzzinājušas, ka uz viņu valsti dodas bēgļu pilns vilciens, viņas steigšus devās uz Varšavas Centrālo dzelzceļa staciju.

Viņas sāka organizēt palīdzību.

Ierīkoja telti, lai varētu palīdzēt pēc iespējas lielākam skaitam cilvēku.

Sazinājās ar lielveikalu tīklu, lai sagādātu pārtiku, un vietējām varasiestādēm, lai noorganizētu autobusus uz uzņemšanas centriem.

Dažu dienu laikā viņas sapulcēja 3000 brīvprātīgo, lai nedēļām ilgi cauru diennakti varētu sagaidīt bēgļus.

Cienītās deputātes! Godātie deputāti!

Magdalēna un Agņeška šodien ir kopā ar mums.

Lūdzu, pievienojieties man, lai ar aplausiem sveiktu viņas un ikvienu Eiropas iedzīvotāju, kas bēgļiem atvēris savu sirdi un savas mājas.

Viņu stāstā izpaužas viss, par ko iestājas un uz ko tiecas mūsu Savienība.

Tas ir stāsts par sirsnību, morālo stāju un solidaritāti.

Viņas visiem ir parādījušas, ko Eiropas iedzīvotāji var panākt, vienojoties kopējam uzdevumam.

Tas ir Eiropas gars.

Savienība, kas kopā ir stiprāka.

Savienība, kas kopā gūst virsroku.

Lai dzīvo Eiropa!